

Brussel, 12.1.2021
COM(2021) 19 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**over de gezamenlijke evaluatie (zoals bedoeld in artikel 24, lid 2, van de overeenkomst)
van de uitvoering van de overeenkomst tussen de Europese Unie en Australië inzake de
verwerking en doorgifte van persoonsgegevens van passagiers (PNR) door
luchtvaartmaatschappijen aan de Australische dienst Douane en grensbescherming**

{SWD(2021) 5 final}

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de gezamenlijke evaluatie (zoals bedoeld in artikel 24, lid 2, van de overeenkomst) van de uitvoering van de overeenkomst tussen de Europese Unie en Australië inzake de verwerking en doorgifte van persoonsgegevens van passagiers (PNR) door luchtvaartmaatschappijen aan de Australische dienst Douane en grensbescherming

Inleiding

De overeenkomst tussen de Europese Unie en Australië inzake de verwerking en doorgifte van persoonsgegevens van passagiers (PNR) door luchtvaartmaatschappijen aan de Australische dienst Douane en Grensbescherming¹ is op 1 juni 2012 in werking getreden. Overeenkomstig artikel 24, lid 2, van de PNR-overeenkomst tussen de EU en Australië evalueren de partijen één jaar na de inwerkingtreding ervan en vervolgens met geregelde tussenpozen gezamenlijk de uitvoering van deze overeenkomst en alle kwesties die daarmee verband houden.

De gezamenlijke evaluatie is uitgevoerd op basis van de methode die door de teams van de EU en Australië was uitgewerkt voor de eerste gezamenlijke evaluatie van de overeenkomst, die op 29 en 30 augustus 2013 in Canberra heeft plaatsgevonden. De Commissie bracht in 2014 aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit over het resultaat².

De tweede gezamenlijke evaluatie van de overeenkomst werd op 14 augustus 2019 in Canberra uitgevoerd, tegelijk met de evaluatie van diezelfde overeenkomst als bedoeld in artikel 24, lid 4³. Het voorbereidingsproces voor de gezamenlijke evaluatie en het verslag erover wordt aan het eind van dit verslag geschetst. Het werkdocument van de diensten van

¹ Overeenkomst tussen de Europese Unie en Australië inzake de verwerking en doorgifte van persoonsgegevens van passagiers (PNR) door luchtvaartmaatschappijen aan de Australische dienst Douane en grensbescherming (PB L 186 van 14.7.2012, blz. 4).

² Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad betreffende de gezamenlijke evaluatie van de uitvoering van de overeenkomst tussen de Europese Unie en Australië inzake de verwerking en doorgifte van persoonsgegevens van passagiers (PNR) door luchtvaartmaatschappijen aan de Australische dienst Douane en grensbescherming (COM(2014) 458 final).

³ Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de gezamenlijke evaluatie (zoals bedoeld in artikel 24, lid 4) van de overeenkomst tussen de Europese Unie en Australië inzake de verwerking en doorgifte van persoonsgegevens van passagiers (PNR) door luchtvaartmaatschappijen aan Australië (COM(2020) 702 final).

de Commissie bij dit verslag bevat meer gedetailleerde informatie en een uitgebreide analyse van alle aangelegenheden die door deze gezamenlijke evaluatie worden bestreken.

Vorbereiding van de gezamenlijke evaluatie en het verslag

- De Commissie heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken van Australië, hierna “het ministerie” genoemd, op 28 juni 2019, voorafgaand aan de gezamenlijke evaluatie, een vragenlijst gestuurd. De vragenlijst bevatte specifieke vragen over de uitvoering van de overeenkomst door het ministerie en over de organisatorische wijzigingen in het Australische systeem. Het ministerie heeft voorafgaand aan de gezamenlijke evaluatie schriftelijke ontwerpantwoorden op de vragenlijst ingediend en erna een definitieve geconsolideerde versie.
- Het EU-team heeft het gezamenlijke evaluatiebezoek op 14 augustus 2019 uitgevoerd en kreeg toegang tot de gebouwen van het ministerie. Het EU-team had geen toegang tot het systeem voor de verwerking van PNR-gegevens.
- Op verzoek van het ministerie hebben alle leden van het EU-team als voorwaarde voor hun deelname aan deze evaluatie een geheimhoudingsovereenkomst ondertekend.
- De antwoorden op de vragenlijst zijn met het ministerie uitvoerig besproken. Het EU-team is ook in de gelegenheid geweest om verdere vragen te stellen aan ambtenaren van het ministerie en diverse aspecten van de overeenkomst aan de orde te stellen.
- De bevindingen van het EU-team zijn vastgelegd in het begeleidende werkdokument van de diensten van de Commissie, dat ook is gedeeld met het ministerie, waarbij Australië de gelegenheid kreeg opmerkingen te maken over onjuistheden en informatie te identificeren die niet openbaar mag worden gemaakt.

Uitvoering van de aanbevelingen van 2013

Alle aanbevelingen van de evaluatie van 2013 zijn afgerond of aan de uitvoering ervan wordt gewerkt.

De algemene conclusie van de gezamenlijke evaluatie van 2013 was dat Australië de overeenkomst volledig had uitgevoerd, zijn verplichtingen met betrekking tot de waarborgen inzake gegevensbescherming in het kader van de overeenkomst had nageleefd en de PNR-gegevens had verwerkt in overeenstemming met de daarin vervatte strikte voorwaarden. Meer in het bijzonder werd aangetoond dat Australië geen gevoelige gegevens had verwerkt die

deel uitmaakten van krachtens de overeenkomst verkregen PNR-datasets, en dat het land er actief naar streeft om de geautomatiseerde identificatie en verwijdering van gevoelige gegevens te verbeteren, wanneer deze door luchtvaartmaatschappijen zijn ontvangen. Bovendien bleek de gerichte wijze waarop Australië PNR-gegevens aan de hand van risico-indicatoren heeft beoordeeld, nuttig om de toegang tot persoonsgegevens tot een minimum te beperken. Tot slot was de verwerking van PNR-gegevens in het kader van de overeenkomst onderworpen aan een hoog niveau van onafhankelijk toezicht door de dienst van de Australische Information Commissioner.

Bovendien heeft het EU-team Australië verzocht maatregelen uit te voeren om ervoor te zorgen dat na drie jaar alle gegevenselementen worden afgeschermd waaruit de identiteit van de passagier op wie de PNR-gegevens betrekking hebben, kan worden afgeleid. Deze maatregelen waren ten tijde van de evaluatie van 2019 al ten uitvoer gelegd, en dagelijks wordt er een geautomatiseerd proces uitgevoerd om vast te stellen voor welke gegevens de termijn van drie jaar na ontvangst is bereikt.

Naar aanleiding van de evaluatie van 2013 werd Australië ook aanbevolen een verslagleggingsmechanisme in te voeren om lidstaten te melden wanneer op grond van de overeenkomst ontvangen PNR-gegevens, of analytische informatie die dergelijke gegevens bevat, uiteindelijk met een derde land zouden worden gedeeld. Op grond van de informatie die tijdens de evaluatie van 2019 is verstrekt, is het EU-team van oordeel dat de ontwikkeling van verslagleggingsmechanismen verder kan worden verbeterd en heeft het daartoe een aanbeveling gedaan. Daarnaast werd Australië in de evaluatie van 2013 aanbevolen ervoor te zorgen dat de in de overeenkomst opgenomen waarborgen ook van toepassing zijn op geëxtraheerde PNR-gegevens. Volgens de informatie die tijdens de evaluatie van 2019 is verstrekt, moet het delen van PNR-gegevens niet alleen voldoen aan de voorwaarden van de PNR-overeenkomst maar ook aan specifieke bepalingen inzake openbaarmaking, en moet er ten aanzien van de aan de rechtshandavingsinstanties van de partnerlanden overgedragen geëxtraheerde gegevens een passend voorbehoud worden gemaakt. Bij de evaluatie van 2013 werd Australië ook verzocht zich meer in te spannen om wederkerigheid te waarborgen en om uit PNR-gegevens verkregen analytische informatie proactief te delen met lidstaten en, in voorkomend geval, met Europol en Eurojust. Hoewel er verbeteringen zijn gerealiseerd en het ministerie volledig voldoet aan de bepalingen van de overeenkomst uit hoofde van artikel 6 inzake samenwerking op politieel en justitieel gebied, merkt het EU-team op dat er nog

ruimte is voor verbetering en voor meer samenwerking met de EU-lidstaten, Europol en Eurojust.

Resultaat van de gezamenlijke evaluatie van 2019

Het EU-team is nog steeds van oordeel dat Australië de overeenkomst in overeenstemming met de daarin vastgelegde voorwaarden ten uitvoer heeft gelegd. Het ministerie komt zijn verplichtingen ten aanzien van de waarborgen inzake gegevensbescherming na en heeft de PNR-gegevens verwerkt in overeenstemming met de voorwaarden van de overeenkomst. Het ministerie voldoet aan de verplichting tot non-discriminatie en aan de verplichting om geen gevoelige gegevens te verwerken. Bovendien voldoet het ministerie aan zijn verplichting om in het recht op toegang, rectificatie, wissing en verhaal te voorzien en wordt de verwerking van PNR-gegevens onderworpen aan een hoog niveau van onafhankelijk toezicht door de dienst van de Australische Information Commissioner.

Niettemin wordt Australië verzocht de volgende aanbevelingen uit te voeren:

- verbetering van het proces voor het delen van PNR-gegevens en de operationele samenwerking tussen Europol, Eurojust en de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en de bevoegde Australische autoriteiten;
- invoering van mechanismen om gevoelige gegevens onmiddellijk te wissen wanneer deze door de luchtvaartmaatschappijen worden doorgegeven. Het EU-team neemt nota van de inmiddels ontvangen bevestiging van het ministerie dat de werkzaamheden voor de invoering van deze mechanismen reeds zijn begonnen;
- beperking van de toegangsrechten van ambtenaren tot PNR-gegevens;
- de periodieke beoordelingen door de dienst van de Australische Information Commissioner moeten ook betrekking hebben op de naleving van andere relevante beginselen in het kader van de verwerking van PNR-gegevens, zoals de grensoverschrijdende bekendmaking van persoonsgegevens of de verwijdering van gevoelige gegevens;
- invoering van vervolgevaluaties om ervoor te zorgen dat aan alle voorwaarden van artikel 18 wordt voldaan, met name wat betreft specifieke beperkingen op de toegang tot de informatie en het gebruik en de verdere openbaarmaking ervan;
- naleving van de verbintenis om een verslagleggingsmechanisme op te zetten voor de verstrekking van informatie, overeenkomstig artikel 19 en de gezamenlijke verklaring

- bij de overeenkomst, aan onder andere de EU-lidstaten, wanneer gegevens van een burger of ingezetene van de Europese Unie worden doorgegeven aan een derde land;
- verdere verbetering van de informatieverstrekking aan passagiers over de verwerking van PNR-gegevens, en aanmoediging van de informatieverstrekking door luchtvaartmaatschappijen aan passagiers over het verzamelen, verwerken en gebruiken van PNR-gegevens.